

Los van de actualiteit van de dag, die blijft draaien rond het Veviba-dossier, werd deze week een stand van zaken opgemaakt van het ketenoverleg in de agro-voedingssector en de gedragscode.

Iedereen weet dat de aanzet tot het overlegplatform binnen de agro-voedingsketen dat we vandaag kennen als het "ketenoverleg" gegeven werd in volle crisis in het jaar 2009. In 2010 leidde dat overleg tot de opmaak van de gedragscode voor eerlijke handelspraktijken in de Belgische agro-voedingsketen. Met het ABS trokken we van vóór de definitieve start mee de kar, omdat we er van overtuigd waren dat het ketenoverleg kon bijdragen tot het verbeteren van de positie van de land- en tuinbouwers in de keten. De voorbije jaren werden in verschillende sectoren op regelmatige basis bijeenkomsten georganiseerd met de bedoeling de uitdagingen meer als keten aan te pakken. Het ketenoverleg heeft nooit de intentie gehad

om de prijzen op zich omhoog te praten. Daar speelt altijd het marktgebeuren, maar de wijze waarop de verschillende spelers in de keten zich gedragen in die markt, daar kan wel degelijk wel bijgestuurd worden vanuit het ketenoverleg.

Rechtstreeks zorgt het ketenoverleg niet voor prijscorrecties ten voordele van de boeren en tuinders, onrechtstreeks kan er wel degelijk een positief effect volgen uit het bijsturen van de onderhandelings technieken en commerciële gedragingen bij enkele cruciale spelers in de keten. Het ketenoverleg blijft de ambitie uitspreken om te komen tot een correctere margeverdeling doorheen de keten. De gedragscode is gebaseerd op 11 aanbevelingen, die elk op zich bijdragen aan het respecteren van, voor ons, normaal lijkende afspraken. Bij ons is een woord een woord, bij sommige spelers in de keten is zelfs een geschreven overeenkomst voor eenzijdige aanpassing vatbaar... De binnen het ketenoverleg gehanteerde gedragscode is ook de basis voor interprofessionele besprekingen en akkoorden. Zo vrijblijvend is die gedragscode dus niet, ook al is die vrijwillig te noemen zolang de overheid niet wil tussenkomen wanneer nodig en daar wringt het schoentje nog steeds.

Het is duidelijk dat de weinige klachten die neergelegd worden bij het ketenoverleg maar een topje van de ijsberg zijn. Een enquête onder land- en tuinbouwers maakte duidelijk dat meer dan 80% van hen op één of andere manier geconfronteerd worden met oneerlijke praktijken. Bij andere schakels horen we gelijkaardige geluiden, de cijfers zijn er weliswaar lager. Het is zo stilaan tijd geworden om bij te sturen en dat werd nu in eerste instantie binnen de keten zelf op poten gezet. Er werd een onafhankelijk voorzitter van het begeleidingscomité aangesteld met als opdracht om geschillen, waar men er bilateraal niet uitgeraakt, op te lossen. Waar en wanneer dat niet lukt, dan hebben de betrokken partijen nog één uitweg: het gerecht.

Vanuit het ABS blijven we, voorlopig nog steeds als enige lid van het ketenoverleg, vragende partij voor de spreekwoordelijke en occasioneel te gebruiken "stok achter de deur" om oneerlijke handelspraktijken aan te pakken. Die zou moeten bestaan uit de aanstelling van een bemiddelaar/toezichthouder van overheidswege, met politionele bevoegdheid. Mijn gesprek met de onafhankelijke voorzitter van het Europees ketenoverleg voor de agro-voedingsketen na de voorstelling van de stand van zaken van ons ketenoverleg, versterkte nog meer mijn overtuiging op dat vlak. De man, de Brit Michael Hutchings, kent maar al te goed het voorbeeld van de "adjudicator" die in het Verenigd Koninkrijk de rol speelt die er moet gespeeld worden vanuit de overheid. De adjudicator komt tussen op vraag van leveranciers wanneer retailers het te gortig maken en doet dat met resultaat. Hét voorbeeld dat de overheid regulerend kan optreden blijft de tussenkomst bij supermarktgroep Tesco, met zware boetes tot gevolg. Daardoor werden melkerijen en ook de veehouders meer naar waarde geschat bij prijsonderhandelingen en kwamen er opwaartse correcties. Of die hoog genoeg zijn om van een voldoende hoge prijs te spreken, daar spreekt de adjudicator zich niet uit en dat moet ook niet. Het gaat hem in deze om de onderhandelingspraktijken die gehanteerd werden en dat daar een duidelijke halt aan toegeroepen werd.

"Wanneer ketenpartners er zelf niet uitraken onder elkaar, dan kan de overheid niet blijven wegstijven en moet ze haar verantwoordelijkheid opnemen en er voor zorgen dat alle geledingen van de maatschappij, zeker in de voedselketen, aan hun trekken komen," gaf mijn gesprekspartner nog mee.

Eentje om in te kaderen en op te hangen op menig politiek kantoor in Brussel.

Hendrik Vandamme

@ voorzitter@absvzw.be | @hendrikABS

Industrieweg 53
8800 Roeselare-Beveren
Tel. (051)26 08 20 | fax (051)24 25 39
www.absvzw.be | info@absvzw.be

Industrieweg 53 | 8800 Roeselare-Beveren
Tel. (051) 26 08 20 | fax (051) 24 25 39
www.absvzw.be | adviesbureau@absvzw.be

Industrieweg 53 | 8800 Roeselare-Beveren
Tel. (051)26 08 29 | fax (051)24 25 39
www.vabsvzw.com | vabs@absvzw.be

Industrieweg 53 | 8800 Roeselare-Beveren
T (051)26 08 30 | fax (051)24 25 39
www.nacvzw.be | info@nacvzw.be

www.absvzw.be

BOERENFRONT
Van Benedenlaan 32 | 2800 MECHELEN
Tel. (015)45 12 28 | Fax (015)45 12 08